

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-59 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 17-42/665-294
Karar Tarihi : 21.12.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Mücteba ALTUN, Noyan DELİBAŞI, Burcu OLGUN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

- YAPILANLAR** :- Türkiye Kargo, Kurye ve Lojistik İşletmecileri Derneği
Fulya Mah. Garaj Sok. Cennet Han No:7/6 Mecidiyeköy-Şişli/
İstanbul
- Yurtiçi Kargo Servisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. Ayazağa yolu Kargo Plaza No.17-19 Maslak
Sarıyer/İstanbul
  - MNG Kargo Yurtiçi ve Yurtdışı Taşımacılık A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. Tahirağa Çeşme Sok. Ayazağa Ticaret
Merkezi Kat.5 Maslak/İstanbul
  - Aras Kargo Yurtiçi Yurtdışı Taşımacılık A.Ş.
Rüzgarlıbahçe Mah. Yavuz Sultan Selim Cad. No:2 Aras Plaza
Kavacık/İstanbul
  - TNT International Express Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.
Saray Mah. Site Yolu Sok. No.21 34768 Ümraniye/İstanbul
  - Aktif İleti ve Kurye Hizmetleri A.Ş.
Hürriyet Mah. Reyhan Sok. No:26/A Kartal/İstanbul
  - DHL Worldwide Express Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.
Çubuklu Mah. Orhan Veli Kanık Cad. No:9/3 Kavacık
Beykoz/İstanbul
  - Aramex International Hava Kargo ve Kurye A.Ş.
Selimiye Mah. Selvi Kökü Sok. No:4 Daire:14 Üsküdar/İstanbul
  - Inter Global Denizcilik ve Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.
Bağlar Mah. Osmanpaşa Cad. No:17-A Güneşli/İstanbul
  - Alternatif Dağıtım Taşımacılık Kurye Hizmetleri Tanıtım ve
Pazarlama Tic. Ltd. Şti.
Şehit Er Cihan Namlı Cad. Ak Sok. No:12 Mecidiyeköy/İstanbul
  - Ünsped Paket Servisi San. ve Tic. A.Ş.
Seyitnizam Mah. Mevlana Cad. UPS Plaza
No:87 Zeytinburnu/İstanbul
  - Borusan Lojistik Dağıtım Depolama Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.

Gürsel Mah. İmrahor Cad. No:29/A Kat:6 Kağıthane/İstanbul

- Bilin Global Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.
Darulaceze Cad. Famas İş Merkezi No:47/4 Şişli/İstanbul
- Kuryetel Kuryecilik ve Hizmetleri Ltd. Şti.
Haberler Sok. No:2 Esentepe/İstanbul
- Kuryenet Motorlu Kuryecilik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. Tuzla Şubesi
Tuzla Logipark Tesisleri Orhanlı Orta Mah. Atayolu Cad. Kamer Sok. No:12 E Blok K:2 Tuzla/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: Kargo taşımacılığı alanında faaliyet gösteren Türkiye Kargo, Kurye ve Lojistik İşletmecileri Derneği üyesi teşebbüslerin anlaşarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; kargo sektörü oyuncularının Türkiye Kargo, Kurye ve Lojistik İşletmecileri Derneği (KARİD) bünyesinde sürekli bir araya geldikleri, sektördeki tepe yöneticilerin ve şirket sahiplerinin kendi aralarındaki görüşmelerin sektördeki tüm hareketlerin belirleyicisi olduğu duyularının alındığı ve kargo gönderme ücretlerinin 2015 yılında %18, 2016'da %15 ve 2017'de %16 artış gösterdiği iddia edilmektedir. Bu bağlamda, pazardaki fiyat hareketlerinin 2015 yılından itibaren Kurulun kartelin varlığını tespit ettiği¹ 2006-2008 yılları arasındaki dönemle benzerlik gösterdiği ileri sürülmektedir. Başvuru sahibi, ihlale konu olan dönemle 2015 sonrası dönemde gerçekleşen fiyat artışlarının benzerliğini Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri ışığında fiyat artışının TÜFE'nin üzerinde olmasıyla desteklemekte, bu bağlamda maliyet artışlarının fiyat artışlarıyla açıklanamayacağını ve kargo taşımacılığı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin ortak fiyat tespit ettiğini iddia etmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 27.09.2017 tarihinde intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 12.10.2017 tarihli ve 2017-4-59/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 26.10.2017 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 17-35/567-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 13.12.2017 tarih ve 2017-4-59/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu iddialara ilişkin olarak hakkında inceleme yapılan teşebbüslere 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Önaraştırma kapsamında KARİD, Yurtiçi Kargo Servisi A.Ş. (YURTIÇİ KARGO), Arıkanlı Holding A.Ş. (ARIKANLI HOLDİNG), MNG Kargo Yurtiçi ve Yurtdışı Taşımacılık A.Ş. (MNG KARGO), Aras Kargo Yurtiçi Yurtdışı Taşımacılık A.Ş. (ARAS KARGO), Alternatif Dağıtım Taşımacılık Kurye Hizmetleri Tanıtım ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti. (TRAFFIC KURYE), Ünsped Paket Servisi San. ve Tic. A.Ş. (UPS), TNT International Express Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. (TNT) ve Kuryetel Kuryecilik ve Hizmetleri A.Ş.'de (KURYETEL) yerinde incelemelerde bulunulmuştur. Bunun yanı sıra, önaraştırma tarafı teşebbüslere 27.11.2017 tarih ve 14778 sayı ile gönderilen yazıyla bilgi ve belge talep edilmiştir. Söz konusu bilgi ve belgeler; YURTIÇİ KARGO'dan 06.12.2017 tarih ve 8925 sayı, DHL Worldwide Express Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.'den (DHL) 13.12.2017 tarih ve 9130 sayı, Kuryenet Motorlu Kuryecilik ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'den (KURYENET) 08.12.2017 tarih ve 9006 sayı, KURYETEL'den 13.12.2017 tarih ve 9133 sayı, Aktif İleti

¹ 03.09.2010 tarih ve 10-58/1193-449 sayılı Rekabet Kurulu kararı.

17-42/665-294

ve Kurye Hizmetleri A.Ş.'den (AKTİF İLETİ) 08.12.2017 tarih ve 9014 sayı, Inter Global Denizcilik ve Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.'den (INTER GLOBAL KARGO) 06.12.2017 tarih ve 8938 sayı, Borusan Lojistik Dağıtım Depolama Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.'den (BORUSAN LOJİSTİK) 12.12.2017 tarih ve 9099 sayı, Bilin Global Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.'den (BİLİN TAŞIMACILIK) 06.12.2017 tarih ve 8939 sayı ile Kurum kayıtlarına gelmiştir.

I.1. İlgili Teşebbüsler

I.1.1. KARİD

- (6) 2007 yılında kurulan derneğin amacının; kargo, kurye, dağıtım ve lojistik işletmecileri arasında birlik ve uyumu sağlamak, ekonomik-sosyal-hukuki ve yönetsel konularda ortak gereksinimlerin en uygun şekilde karşılanabilmesi için resmi ve özel kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak olduğu belirtilmektedir. Derneğin kurumsal internet sitesinde dernek üyelerine yer verilmektedir. Bunlar: AKTİF İLETİ, ARAS KARGO, Aras Kurye, Aramex International Hava Kargo ve Kurye A.Ş. (ARAMEX), BİLİN TAŞIMACILIK, BORUSAN LOJİSTİK, DHL, INTER GLOBAL KARGO, KURYENET, MNG Airlines Kargo, MNG KARGO, UPS, TRAFFIC KURYE, TNT, YURTIÇİ KARGO ve Yurtiçi Lojistik'tir.

I.1.2. AKTİF İLETİ

- (7) 1993 yılında kurulan AKTİF İLETİ, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından (BAKANLIK) yurt genelinde dağıtıcılık/kuryecilik yapma yetkisi veren P2 belgesi ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK) almış olduğu posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.3. ARAS KARGO

- (8) 1979 yılında kurulan Aras Dağıtım ve Pazarlama, 1989'da faaliyete geçen ARAS KARGO'nun temellerini oluşturmuştur. ARAS KARGO, hâlihazırda 13 bölge müdürlüğü, 29 transfer merkezi, 825 şube, 4000 civarında araç filosu ve 12 bin kişilik personeliyle hizmet vermektedir. ARAS KARGO, yurtiçi kargo işletmeciliği yapabilmek için yetki veren M2 belgesi, uluslararası ve yurtiçi eşya taşıma işleri organizatörlüğü yapabilmek için yetki veren R2 belgesi, uluslararası ve yurt içi lojistik işletmeciliği yapabilmek için yetki veren L2 belgesi ile BTK'dan almış olduğu posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.4. ARAMEX

- (9) ARAMEX 1982 yılında Ürdün merkezli kurulmuş olan ve artık merkezi Birleşik Arap Emirlikleri/Dubai'de bulunan, ülkemizde de daha çok yurt dışı gönderiler yapan bir kargo firmasıdır.

I.1.5. BİLİN TAŞIMACILIK

- (10) 2009 yılında kurulan BİLİN TAŞIMACILIK, Bilin Grup tarafından kontrol edilmektedir. Karayolu, denizyolu, havayolu taşımacılığı ve depoculuk alanlarında hizmet vermektedir. BİLİN TAŞIMACILIK, BAKANLIK'tan aldığı uluslararası ve yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapabilmek için yetki veren R2 belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.6. BORUSAN LOJİSTİK

- (11) 1973 yılında Borusan Holding bünyesinde grup şirketlerine hizmet vermek amacıyla kurulan şirket, 2000 yılında BORUSAN LOJİSTİK adıyla "entegre lojistik sağlayıcı" olarak yeniden yapılanmıştır. BORUSAN LOJİSTİK, 3PL (üçüncü parti lojistik) hizmetleri, liman işletmeciliği hizmetleri, proje lojistiği hizmetleri ve uluslararası taşımacılık hizmetleri alanlarında faaliyet gösterdiğini belirtmiştir.

I.1.7. DHL

- (12) DHL, posta ve lojistik şirketi Deutsche Post DHL Group'un bir parçası olup, dünya çapında 220 ülke ve bölgede 350.000 çalışanı aşan bir işgücüyle faaliyet göstermektedir. DHL yurtiçi kargo işletmeciliği yapabilmek için yetki veren M2 belgesi, uluslararası ve yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapabilmek için yetki veren R2 belgesi ve posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.8. INTER GLOBAL KARGO

- (13) 1995 yılında temelleri atılan INTER GLOBAL KARGO, yurtiçi kargo işletmeciliği yapabilmek için yetki veren M2 belgesi, yurtiçi lojistik işletmeciliği yapabilmek için yetki veren L1 belgesi ve posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.9. KURYENET

- (14) KURYENET tüm ülkeye yayılmış 460 acente ve yaklaşık 3.000 personel ile dağıtım hizmetleri veren bir posta işletmesidir. KURYENET yurtiçi kargo işletmeciliği yapabilmek için yetki veren M2 belgesi, yurt genelinde dağıtıcılık/kuryecilik yapma yetkisi veren P2 belgesi ve posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.10. MNG KARGO

- (15) 2003 yılında kurulan MNG KARGO, 800 civarında şubesi, 25 aktarma merkezi, 15 bölge müdürlüğü, 8000'i aşkın çalışanı, 2200'den fazla kara taşıma aracı ve 6 uçağıyla hizmet vermektedir. Yurt içi kargo işletmeciliği yapan MNG KARGO, aynı zamanda "reseller"² olarak yurt dışı kargo işletmeciliği yapmaktadır.

I.1.11. UPS

- (16) Amerika menşeli UPS şirketi, yetkili servis sağlayıcısı Ünsped Paket Servisi San. ve Tic. A.Ş. ile 1988 yılında Türkiye pazarına girmiş ve 2009 yılında anılan teşebbüsü satın almıştır. Hâlihazırda UPS Türkiye, 3.000'e yakın çalışanı, 260'tan fazla şube ve yetkili servis sağlayıcısı ve 700 araçlık filosuyla yurtiçi ve yurtdışı kargo taşımacılığı alanlarında faaliyet göstermektedir.

I.1.12. TRAFFIC KURYE

- (17) 1998 yılında sektöre giriş yapan TRAFFIC KURYE, bugün 1.000 civarında çalışanı ve 300'e yakın aracıyla hizmet vermektedir. TRAFFIC KURYE yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapmak için yetki veren R1 belgesi ve posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.13. TNT (Fedex Corporation)

- (18) Fedex Corporation (FEDEX) 01.08.2017 tarihinde TNT'nin kontrolünü devralmış ve TNT'yi Türkiye'deki yeni hizmet sağlayıcısı olarak atamıştır. 220'den fazla ülkeye taşımacılık hizmeti veren FEDEX/TNT, yurtiçi kargo işletmeciliği yapabilmek için yetki veren M2 belgesi, uluslararası ve yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapabilmek için yetki veren R2 belgesi ve posta hizmet sağlayıcısı yetki belgesi ile hizmet sunmaktadır.

I.1.14. YURTIÇİ KARGO

- (19) 1982 yılında Türkiye'nin ilk kargo şirketi olarak kurulan YURTIÇİ KARGO, 17 bölge müdürlüğü, 33 aktarma merkezi, 842 şubesi, 14.000'den fazla çalışanı ve 4191 araç filosu ile hizmet vermektedir. YURTIÇİ KARGO, ARIKANLI HOLDİNG bünyesinde dir.

---

² "Reseller" olarak anılan teşebbüsler, "hizmet sağlayıcısının" kargo taşımacılığı hizmetini müşterilerine yeniden satan teşebbüslerdir.

I.1.15. KURYETEL

- (20) 1989 yılında kurulan KURYETEL 8 bölge, 4 transfer merkezi, 200 motorlu kurye filosu, 15 yaya kurye, 30 araçlık filosu ve 50 kişilik personeliyle hizmet vermektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. Sektöre İlişkin Bilgiler

- (21) Kargo firmalarının teslimatları daha önceden belirlenmiş zaman dilimleri içerisinde gerçekleştirmeleri, kesintisiz ve günlük ulaşım imkânı sunmaları, kargoyu adresten alarak adrese teslim etmeleri, ücreti alıcıdan olmak üzere fatura düzenleyebilmeleri, sigortalı ve güvenli taşımacılık yapmaları, belli standartlara bağlı olarak, yalnızca belli büyüklüklere kadar olan ürünleri taşımaları, yurt çapında yaygın ulaşım ve şube ağı ile organizasyona sahip olmaları, kargo hizmetlerinin genel taşımacılık hizmetlerinden belirgin bir biçimde ayrılmasına yol açmaktadır. Ülkemizde kargo taşımacılığı faaliyetine ilişkin temel mevzuat Karayolu Taşıma Kanunu ve Posta Hizmetleri Kanunu'ndan oluşmaktadır.
- (22) 2003 yılında yürürlüğe giren 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak BAKANLIK tarafından hazırlanan ve 11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Karayolu Taşıma Yönetmeliği düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'da kargo; "*Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşya*", kargo işletmecisi ise; "*Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim olarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişi*" şeklinde tanımlanmıştır.
- (23) Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca, ticari amaçla kargo taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişiler BAKANLIK'tan "M" türü yetki belgesi almak durumundadır. Bu yetki belgesinin, taşımanın türüne göre üç çeşidi mevcuttur. M1 yetki belgesi il sınırları içinde kargo taşımacılığı yapanlara, M2 yetki belgesi yurt genelinde kargo taşımacılığı yapanlara, M3 yetki belgesi ise Türkiye merkezli uluslararası kargo taşımacılığı yapanlara verilmektedir. Bunun yanı sıra il içi dağıtıcılık/kuryecilik yapanların P1, yurt genelinde dağıtıcılık/kuryecilik yapanların ise P2 yetki belgesi alma zorunluluğu vardır.
- (24) BTK, 23.05.2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (6475 sayılı Kanun) ile posta sektörünün düzenlemesi ve denetlemesi hususlarında yetkili kılınmıştır. Söz konusu Kanun'da posta gönderisi "*Göndericinin bizzat kendisi veya talimatıyla, üzerinde belirtilen yer ve adrese, gönderi türüne ve özel hizmetine göre teslim edilen haberleşme gönderileri ile kitap, katalog, gazete ve süreli yayınları, görme engellilere özgü yazıları, ticari değeri olsun veya olmasın eşya içeren en fazla beş kilogram ağırlığa veya elli desimetreküp hacme sahip posta maddesi ile posta kolisi veya kargosu*" şeklinde, posta kolisi veya kargosu ise; "*Hizmet sağlayıcısı aracılığıyla yollanan ve kapsamında haberleşme niteliği taşıyan yazılar bulunmayan en fazla otuz kilogram ağırlığa veya üç yüz desimetreküp hacme sahip her türlü madde*" şeklinde tanımlanmıştır. Söz konusu Kanun'a göre; posta hizmeti verilebilmesi veya bunun için gerekli altyapının kurulup işletilebilmesi için BTK tarafından bu hususta yetkilendirilmiş olmak gerekmektedir.
- (25) İlgili mevzuat bağlamında, posta, kargo, kurye ve lojistik tanımlarının net olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim 4925 sayılı Kanun, 100 kilografa kadar olan gönderileri "kargo" olarak tanımlarken, 6475 sayılı Kanun 30 kilografa kadar olan gönderileri "posta kargosu" olarak tanımlamaktadır. Bununla birlikte, teşebbüslerin 70-80 kilografa kadar gönderileri "kargo" olarak nitelendirilerek taşıdıkları görülmüştür.

I.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (26) Hakkında önaraştırma yapılan teşebbüsler, şehir içi, şehirlerarası ya da uluslararası alanlarda çeşitli gönderilerin taşınması niteliğinde olan kargo taşımacılığı, kuryecilik hizmetleri, posta hizmetleri ve lojistik alanlarında faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra, başvurunun konusu kargo taşımacılığı pazarına ilişkindir. Bu bağlamda, inceleme konusu dosya bakımından ilgili ürün pazarının “kargo taşımacılığı pazarı” veya “posta hizmetleri pazarı” olarak tanımlanması mümkün olmakla birlikte; yapılabilecek bütün ilgili ürün pazarı tanımları çerçevesinde, dosya kapsamında herhangi bir rekabetçi endişenin oluşmadığı göz önünde bulundurularak kesin bir pazar tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (27) Önaraştırma yapılan teşebbüslerin faaliyetleri açısından, kargo taşımacılığı hizmeti sunumunun tüm Türkiye’de gerçekleştirilebilmesinin önünde herhangi bir engel olmadığı ve bölge ayrıştırmasını gerektiren herhangi bir unsur bulunmadığı değerlendirilerek ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

I.2.4. İncelenen Teşebbüslerin Pazar Payları

- (28) Kargo taşımacılığı hizmetleri pazarı, yurtiçi kargo taşımacılığı ve yurtdışı hızlı kargo taşımacılığı olarak iki ayrı pazar görünümü sergilemektedir. Yurtiçi kargo taşımacılığı pazarında YURTİÇİ KARGO, MNG KARGO, ARAS KARGO, SÜRAT KARGO, PTT KARGO ve UPS’nin rekabet halinde oldukları görülmektedir. Teşebbüslerden edinilen bilgiler çerçevesinde bu pazarda oyuncuların payları yaklaşık olarak aşağıda sunulmuştur.

Tablo-1: Yurtiçi Kargo Taşımacılığı Pazar Payları ³ (% , 2016)

YURTİÇİ KARGO	(.....)
MNG KARGO	(.....)
ARAS KARGO	(.....)
UPS	(.....)

- (29) Tablodan görüldüğü üzere, anılan dört teşebbüs pazarın %(.....) kısmını oluşturmaktadır.

I.3. Değerlendirme

- (30) Bu bölümde öncelikle teşebbüslerin fiyatlandırma davranışları ele alınacak, sonrasında edinilen bilgi ve belgeler çerçevesinde 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirme yapılacaktır.

I.3.1. Sektördeki Fiyat Hareketlerine Yönelik Değerlendirmeler

- (31) Başvuru kapsamında paylaşılan ve TÜİK tarafından yayımlanan kargo gönderme ücretlerinin 2013-2017 yılları arasındaki seyrini gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

³ Tablo 1’deki teşebbüslerin pazar payları ilgili teşebbüslerin ciro bilgileri ve pazar payı tahminleri birlikte değerlendirilmek suretiyle hesaplanmıştır. Pazar payları %(.....)’ün altında olan oyuncular ihmal edilmiştir. Önaraştırma kapsamı dışında bulunan Sürat Kargo ve PTT’nin pazarın diğer önemli oyuncuları olduğu belirtilmelidir.

Grafik 1: Başvuru Kapsamında Sunulan Kargo Gönderme Ücretleri⁴

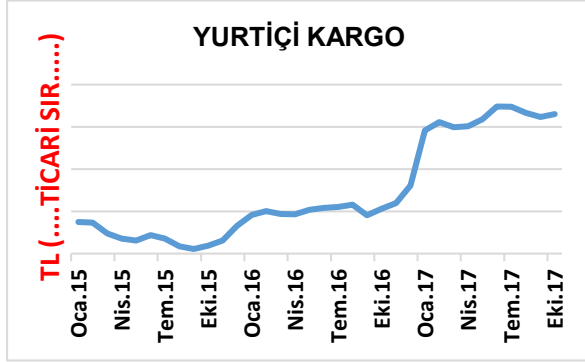
- (32) Grafik 1 incelendiğinde, Ekim 2015 - Ekim 2017 tarihleri arasında kargo gönderme ücretlerinin %26,4 arttığı görülmektedir. TÜİK, kargo gönderme ücretlerini enflasyon hesaplaması kapsamında kullanmakta, ancak veriler teşebbüsler bazında detaylandırılmış olarak sunulmamaktadır. Bunun yanı sıra, TÜİK web sayfasında kargo gönderme ücretlerine ilişkin verilerin hangi yöntemle toplandığı ve tasnif edildiği belirtilmemektedir. Bu çerçevede, teşebbüslerden satışlarına ve gelirlerine yönelik bilgi ve belgeler talep edilerek kargo gönderme ücretlerinin hesaplanması ihtiyacı doğmuştur.
- (33) Yapılan incelemeler ve Kurul'un sektöre yönelik olarak gerçekleştirdiği soruşturma kapsamında edinilen bilgiler çerçevesinde, kargo gönderi fiyatlarının kurumsal ve bireysel olarak ayrıştığı görülmüştür. Bunun yanı sıra, fiyatların gönderinin kg/ds büyüklüğüne göre değiştiği anlaşılmıştır. Ayrıca, bazı kurumsal anlaşmalar parça başı yapılırken bazı anlaşmalar kümülatif yapılmaktadır⁵.
- (34) Bu bağlamda, dosya kapsamında daha ayrıntılı incelenmesini gerektiren bir hususun bulunmaması nedeniyle kurumsal ve bireysel müşteri ayrımı yapılarak fiyatların seyrinin gösterge niteliğinde kullanılmasının yeterli olacağı kanaati oluşmuştur.
- (35) Bu çerçevede, KARİD üyesi teşebbüslerden kurumsal (indirime tabi) ve bireysel (indirimsiz) müşterilerden elde edilen ciro verileri ve taşınan yük miktarı talep edilmiş olup, teşebbüslerce taşınan birim ağırlıktan (kg/ds) elde edilen ortalama cirolar hesaplanmıştır. Bu yöntemle hesaplanan ortalama ciro büyüklüklerinin birim fiyatı göstermesi beklenmiştir. Dolayısıyla, çeşitli faaliyet alanlarında (yurtiçi kurumsal taşımacılık, yurtiçi indirimsiz taşımacılık) teşebbüslerce taşınan birim yük başına elde edilen ciro rakamları her bir teşebbüs için ayrı ayrı gösterilmek suretiyle birim fiyatlar aşağıdaki grafiklerde sunulmaktadır.

⁴ TÜİK kurumsal internet sitesinden sırasıyla "TÜFE", "İstatistiksel Tablolar", "Madde Sepeti ve Ortalama Madde Fiyatları" sekmelerinden tablo indirilmiş ve tablonun "0736002" kodlu "Kargo Gönderme Ücreti" fiyatları kullanılmıştır.

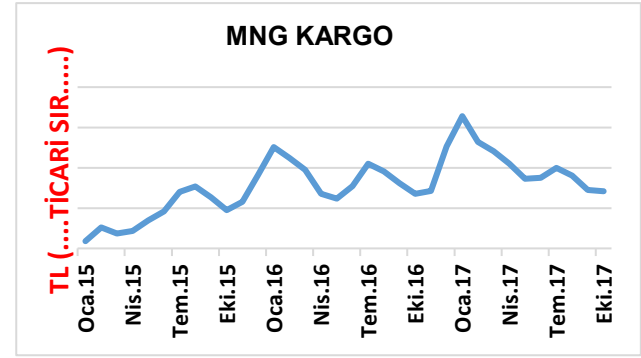
⁵ Örneğin, 5 kg/ds olan bir gönderinin fiyatı 10 TL iken, parça başı anlaşan müşterinin 4 adet 1,25 kg/ds kargo gönderdiği zaman toplam 40 TL ödemesi gerekirken, kümülatif olarak anlaşan müşterinin toplam 5 kg/ds'ye ulaşılması nedeniyle 10 TL ödemesi söz konusu olmaktadır.

I.3.1.1. Yurtiçi Kargo Taşımacılığı Hizmetleri Ağırlıklı Ortalama Birim Fiyatları (Kurumsal Müşteriler)⁶

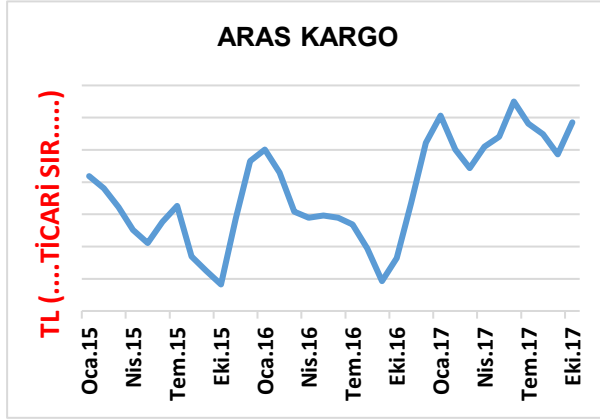
Grafik 2: YURTIÇİ KARGO

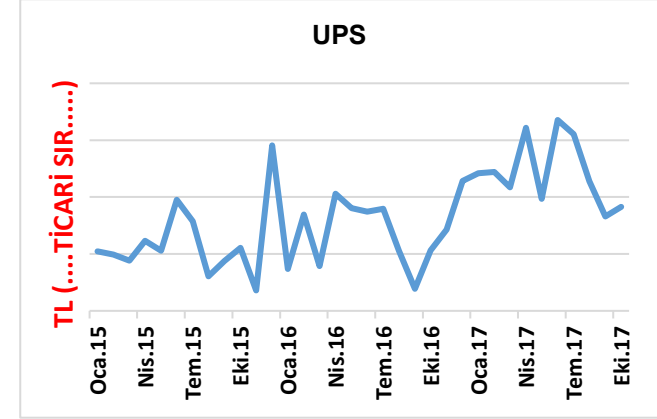
Grafik 3: MNG KARGO

Grafik 4: ARAS KARGO

Grafik 5: UPS

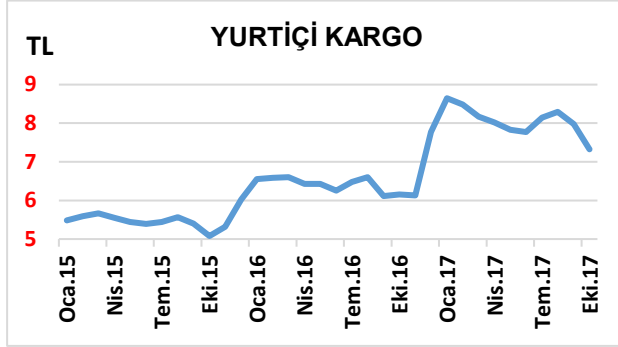
- (36) Yukarıdaki grafikler incelendiğinde, kurumsal müşterilere yurtiçinde kargo hizmeti sunan kargo taşımacılarının ortalama birim fiyat hareketlerinde bir paralellik bulunmadığı ancak bu hareketlerin yukarı yönlü olduğu görülmektedir. Grafiklerde yer verilen ortalama birim fiyatlara bakıldığında, Ekim 2015-Ekim 2017 arasında YURTIÇİ KARGO'nun fiyatlarında (.....), MNG KARGO'da (.....), UPS'de (.....) ve ARAS KARGO'da (.....) oranlarında artış gerçekleştiği görülmektedir.
- (37) YURTIÇİ KARGO, ARAS KARGO ve MNG KARGO'nun toplam cirolarının (.....)'inden fazlası yurtiçi taşımacılık hizmetlerinden sağlanmakta olup, söz konusu teşebbüslerin yurtiçi cirolarının (.....) arasında değişen oranının kurumsal müşterilerden sağlandığı bilinmektedir. Ayrıca, uluslararası kargo taşımacısı olan UPS'nin cirosu içinde yurtiçi taşımacılık gelirlerinin payı daha sınırlıdır.

⁶ Yurtiçi taşımacılık faaliyetleri kapsamında TNT ve DHL'nin aylık cirolarının toplam rakam içindeki paylarının çok düşük olması sebebiyle bu teşebbüslere ait ciro hareketlerine yer verilmemiştir.

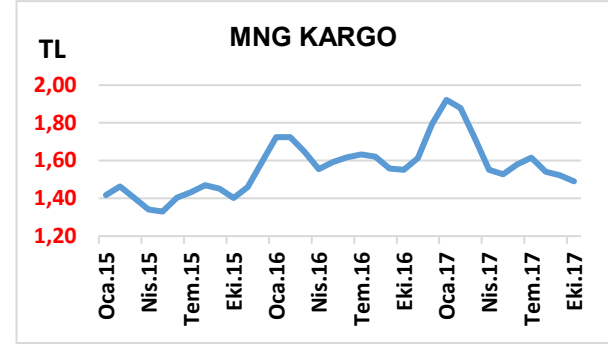

I.3.1.2. Yurtiçi Kargo Taşımacılığı Hizmetleri Ağırlıklı Ortalama Birim Fiyatları (İndirimsiz Müşteriler)

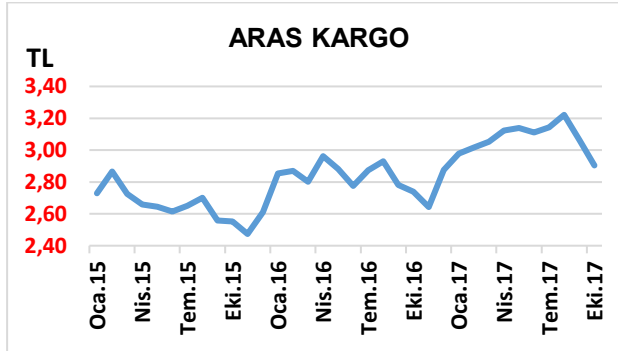
Grafik 6: YURTIÇİ KARGO

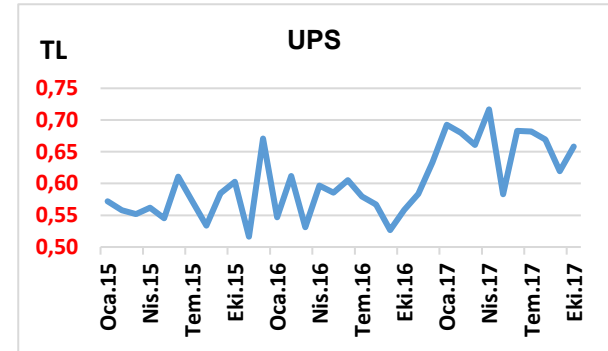
Grafik 7: MNG KARGO

Grafik 8: ARAS KARGO

Grafik 9: UPS

- (38) Yukarıdaki grafiklere bakıldığında, YURTIÇİ KARGO, MNG KARGO ve ARAS KARGO'nun indirimsiz müşterilerden elde ettikleri aylık ağırlıklı ortalama birim fiyatlarının Ocak 2015-Ekim 2017 dönemi içerisinde benzer şekilde seyrettiği söylenebilecektir. UPS'ye ait aylık ortalama birim fiyatlar ise diğer üç sektör oyuncusundan farklı olarak daha dalgalı bir seyir izlemiştir. 2016'nın son çeyreğine rastlayan dönemden itibaren dört teşebbüsün ortalama birim fiyatlarında da kayda değer artışlar yaşandığı anlaşılmıştır.
- (39) Grafiklerde yer verilen ortalama birim fiyatlara bakıldığında Ekim 2015-Ekim 2017 dönemi arasında YURTIÇİ KARGO'da (.....), MNG KARGO'da (.....), UPS'de (.....) ve ARAS KARGO'da (.....) oranlarında fiyat artışı gerçekleştiği görülmektedir.

I.3.2. Genel Değerlendirme

- (40) 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesi "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri*"ni yasaklamaktadır.
- (41) Bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "*Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder*" denilmektedir. Bu bakımdan, bir anlaşmanın varlığı tespit edilemese bile teşebbüsler arasında koordinasyon doğurucu doğrudan veya dolaylı ilişkiler de, eğer aynı amacı taşıyor veya aynı sonucu doğuruyorsa 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanmaktadır.

- (42) Teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir danışıklı ilişki içinde olup olmadıklarının tespitinde ispat standartlarına ilişkin yapılacak değerlendirme önem kazanmaktadır. Literatürde genel olarak deliller, doğrudan ispat kabiliyetini haiz olup olmadıkları ölçütü esas alınarak birincil ve ikincil deliller olarak sınıflandırılmaktadır.
- (43) Birincil deliller, uzlaşmanın varlığının açık olduğu ve taraflar arasındaki iletişimi gösteren delillerdir. Birincil delillere kıyasla, daha düşük ispat gücüne sahip olan ikincil deliller ise, "iletişim delilleri" ve "ekonomik deliller" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İletişim delilleri; teşebbüslerin toplantı, telefon vb. suretle anlaşmanın unsurları hakkında iletişim kurduğunu gösteren, ancak anlaşmanın esasına ilişkin bilgi içermeyen delilleri ifade etmektedir. İkincil delillerin diğer türü olan ekonomik deliller ise, teşebbüslerin ilgili pazarda rekabet etmediklerini gösteren davranışsal deliller ile pazar yapısının gizli bir anlaşmanın kurulmasına ve sürdürülmesine müsait olduğunu ortaya koyan yapısal deliller başlıkları altında gruplandırılmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinin ileri sürülebilmesi için, tarafların birlikte hareket ettiklerini gösterir nitelikte yeterli delilin bulunması gerekmektedir.
- (44) MNG KARGO'da elde edilen ve "(.....)" arasında geçen toplantı notları olduğu anlaşılan belgede;
- "(.....TİCARİ SIR.....)"**
- ifadeleri yer almaktadır.
- (45) Yukarıda yer verilen belge, pazarda faaliyet gösteren rakip oyuncuların ortak fiyat, zam oranları tespit ettiğine ve ihalelerde mutabakat sağladığına yönelik ciddi şüpheler içermektedir. Bununla birlikte, alınan belgelerin 2007 yılına dair olduğu, söz konusu dönemin ise belgenin alındığı teşebbüsün ve sektördeki diğer teşebbüslerin de soruşturma tarafı olarak incelenip ihlalin tespit edildiği ve 03.09.2010 tarih ve 10-58/1193-449 sayılı Kurul kararıyla idari para cezası uygulandığı döneme denk geldiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede, rekabeti kısıtlayan bir anlaşmanın varlığına işaret ettiği düşünülen söz konusu belgelerin işbu önaraştırma kapsamında değerlendirilmesi mümkün görülmemektedir.
- (46) Yapılan incelemelerde, MNG KARGO'dan edinilen ancak ilgili Kurul kararıyla incelenmiş olan döneme ilişkin belgeler dışında, dosya konusu olan ortak fiyat tespit edildiği iddiasını destekleyen ya da bu konuda şüphe uyandıran herhangi bir belge elde edilememiştir.
- (47) KARİD başta olmak üzere KARİD üyesi 16 teşebbüsün yedisinde yapılan incelemelerde ise, üye teşebbüslerin KARİD bünyesinde bir araya geldiği, dolayısıyla taraflar arasında iletişimin bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, taraflar arasında gerçekleşen iletişim kadar, bu iletişimin mahiyeti de önem arz etmektedir. Bu çerçevede, KARİD bünyesinde yapılan toplantılara ilişkin içerikler incelenmiş, ancak rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma yapıldığını ortaya koyan herhangi bir delile ulaşılamamıştır. Edinilen bilgi ve belgelerden, kamu otoritelerinin sektöre yönelik mevzuat, düzenleme veya çalışmalar bağlamında kargo taşımacılığı hizmeti veren teşebbüsleri ayrı ayrı muhatap almak yerine KARİD'i muhatap aldığı anlaşılmıştır. Teşebbüslerin toplantı konularını, genel olarak, kamu otoriteleriyle yapılan/yapılacak olan görüşmeler ve mevzuat çalışmalarına yönelik olarak hazırlanacak görüşlere ilişkin çalışmaların oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede, eldeki bilgi ve belgelerin önaraştırma taraflarının KARİD bünyesinde rekabeti kısıtlayıcı bir iletişim kurduklarına ya da bu konudaki herhangi bir şüpheye işaret etmemektedir.
- (48) Bunun yanı sıra, önaraştırma taraflarının kendi ticari çıkarlarına aykırı davranışlarda bulunduğuna yönelik bir bilgi ya da bulgu da bulunmamaktadır. Bu çerçevede, dosya konusu iddialara yönelik olarak herhangi bir bilgi, belge veya bulguya ulaşılamadığından, soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (49) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.